

ning og leverede Forslag til disse forskellige Love. Hvor megen Umage man end gør sig, synes jeg, at det vil være umuligt — for mig er det i hvert Fald ganske umuligt — at finde nogen plausibel Grund til i Løbet af det kommende Aar at sammenkalde det kirkelige Udvalg, dette store Apparat paa 37 Medlemmer. Jeg nærer nu hverken for mit eget Vedkommende eller i øvrigt nogen Tvivl om, at der neppe vilde være nogen Minister, som vilde søge Bevilling paa Finansloven til dette kirkelige Udvalg i Funktion. Jeg nærer, havde jeg nær sagt, endnu mindre Tvivl om, at Rigsdagen absolut vilde nægte en Bevilling dertil, hvis den blev søgt. Der er fra det ærede 5te Medlem for 2den Kreds (Lewinsky) peget paa, at det kirkelige Udvalg i Funktion ikke var saa ganske billig en Institution. Jeg tror, at de paagældende Statsregnskaber fra 1904—07 ville vise, at det var ret antagelige Summer, der brugtes, saa jeg kan ikke tænke mig, at denne Trediedel af det kirkelige Raads Medlemmer, som efter Ændringsforslaget vilde faa Ret til at sammenkalde det kirkelige Udvalg, vil faa nogen særlig Glæde deraf, thi Pengene, der skulle til, vilde, det anser jeg for givet, ikke blive bevilgede.

At sætte Forlængelsen af Loven om det kirkelige Udvalg i Forbindelse med dettes Udkast til Lovforslag om et kirkeligt Raad, finder jeg adskilligt haartrukket; efter min Mening kan man forelægge eller undlade at forelægge et Forfatningsforslag ganske uafhængig af, om Loven om det kirkelige Udvalg fastholdes paa Papiret eller ej. Man har jo fra det kirkelige Udvalg forskellige Forslag, og dem kan man benytte eller undlade at benytte ganske efter Behag, saaledes ser jeg paa den Sag.

Naar det nu forholder sig saaledes, og derom er der neppe nogen Tvivl, synes det mig ret ejendommeligt eller næsten mere end ejendommeligt at ville bevare paa Papiret en Institution, af hvilken kun Navnet er tilbage. Der er for mig ikke nogen Tvivl om, at man herhjemme i det, man kalder den kirkelige Lovgivning, er gaaet den rette Vej, naar man er begyndt med Menighedsraadene og nu søger dem forbedrede gennem en forbedret Lov og dernæst søger vedtaget en Præstelønningslov. Det har jo endda det kirkelige Udvalg selv peget paa i Lovforslaget om Præste-, Proyste- og Bispevalg § 23. Der har Udvalget netop peget paa dette, at der maa en Præstelønningslov til. Men for at nu

en virkelig Præstelønningslov kan fremmes, maa der foretages en Beregning. Det er jo utvivlsomt, at alle Præsteembeders Indtægter og de saakaldte flydende Indtægter, som Præsterne have i Form f. Eks. af Offer og Accidenser, maa fikseres og fast afløses, saaledes at man helt og holdent ved, hvor mange Penge der raades over for samtlige Præsteembederne tilsammen tagne. Samtidig dermed maa jo ogsaa i andre Retninger Lovforslag fremmes, hvorved det kirkelige og det verdslige Raad redes saa godt som muligt ud fra hinanden; det er en Opgave, som foreligger, og som jo ikke kan skydes ud i det uviste, og det er først, naar denne Udredning nogenlunde har fundet Sted, at Kirken kan komme til at bestræbe sig for at ordne sine indre Forhold. Dette, nu at forelægge et Forfatningsforslag selv af en forfatningsvenlig Kirkeminister, hvis man havde en saadan, vilde efter min Mening være ubetimeligt. Dertil er der fremkommet for mange tydelige Udtalelser fra den ene og den anden Side om, hvorledes et saadant Forslag nu vil virke. Naar det fra den ene Side hævdes, at man vil træde ud af Folkekirken, hvis det og det bliver saaledes, og fra den anden Side siges, at man vil træde ud af Folkekirken, hvis det og det ikke bliver saaledes, viser det jo til Evidens, hvilken stor og betydningsfuld, maaske ødelæggende Kamp man derved kunde komme til at staa lige for. Jeg mener absolut ikke, og deri er jeg ganske enig med det ærede 2det Medlem for 9de Kreds (Nordby), at Tiden netop nu skulde være kommen til at forelægge et Forfatningsforslag.

Det ærede Medlem for Færøerne (Fr. Petersen) anførte som en Grund til at optage Sagen, at det kirkelige Udvalg havde arbejdet saa ihærdigt. Ja, dets mange efterladte Skrifter vise, at det har arbejdet meget ihærdigt, men at dette, at Udvalget har arbejdet saa ihærdigt, skulde bevirke, at man ogsaa tog dets Lovforslag frem, maaske endogsaa under eet, til Forelæggelse, kan jeg ikke indrømme. Man maa tage blandt de Forslag, det kirkelige Udvalg er kommet med, dem, man har Brug for, og lade ligge enten til bedre Tider eller ad Kalendas graecas dem, som man ikke mener at have nogen Brug for.

Jeg skal saa med nogle Ord berøre det bestemte Punkt: de endnu i denne Maaned levende Menighedsraads Fremtid. Det vil af mange Grunde være beklageligt, om man den 1. Januar 1910 ikke mere har denne Institution. Den har levet